

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การประถมศึกษาของเขต 2

ธวัชชัย จามเสงี่ยม

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 2 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3) สร้างสมการพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปัจจัยที่ศึกษาได้แก่การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป และการมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร รองผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 2 จำนวน 354 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลคือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.33–0.89 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ที่ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาของเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล และปัจจัยด้านการบริหารงานงบประมาณ ยกเว้นปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาของเขต 2 ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล ปัจจัยด้านการบริหารงานงบประมาณ ปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไป และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม โดยมีสัมพันธกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
3. ปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์การส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 2 เรียงลำดับจากตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดคือ ปัจจัยด้าน

Corresponding Author: ธวัชชัย จามเสงี่ยม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

E-mail: tawatchai.edu54@icloud.com

การบริหารงานบุคคล (X_2) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (X_5) ปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไป (X_4) ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ (X_1) และปัจจัยด้านการบริหารงบประมาณ (X_3) โดยปัจจัยทั้งหมดร่วมกันพยากรณ์การส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ได้ร้อยละ 86.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้ $\hat{Y} = 6.438 + .228(X_2) + .255(X_5) + .222(X_4) + .177(X_1) + .140(X_3)$

คำสำคัญ: ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง / การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

FACTORS INFLUENCING ON SUPPORTING THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY PROJECTS OF SCHOOLS IN THE RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

Thawatchai Ngarmsa-ngiam

Educational administration; m. Ed. (educational administration)

Abstracts

The purposes of this research were to study the factors influencing on the supporting the Philosophy of Sufficiency Economy projects of schools in the Rayong Primary Educational Service Area Office 2. The factors in this study were: 1) academic administration; 2) budget administration; 3) personnel administration; 4) general affairs administration; and 5) educational participation. The 354 samples consisting of 63 school directors and deputy school directors and 291 teachers, were selected by multistage sampling technique. The instruments used for collecting the data was a five- scale rating questionnaire. The item reliability of the questionnaire was found between 0.33- 0.89 and the reliability of the whole questionnaire was 0.98. The statistics used for data analysis were arithmetic mean, frequency, standard deviation, Pearson product moment correlation coefficient and Stepwise multiple regression analysis.

The research findings were as follows:

1. The factors influencing on the supporting the Philosophy of Sufficiency Economy projects of schools in the Rayong Primary Educational Service Area Office 2 were found at a high level ranking in descending order: 1) educational participation; 2) academic administration; 3) personnel administration; and 4) budget administration. However the general affairs administration was found at a highest level.

2. The factors that correlated the supporting the Philosophy of Sufficiency Economy projects of schools in the Rayong Primary Educational Service Area Office 2 comprised academic administration, personnel administration, budget administration, general affairs

Corresponding Author: Thawatchai Ngarmsa-ngiam, Faculty of Education Burapha University.

E-mail: tawatchai.edu54@icloud.com

administration and educational participation. They were positive correlated with statistically significance at 0.01

3. The factors that were able to predict the supporting the Philosophy of Sufficiency Economy projects of schools in the Rayong Primary Educational Service Area Office 2 comprised personnel administration (X_2), educational participation (X_5), general affairs administration (X_4), academic administration (X_1) and budget administration (X_3). All factors were able to predict the supporting the Philosophy of Sufficiency Economy projects as a whole at 86.5 percent with the significant difference of $p < 0.01$. The raw data equation was shown as follows:

$$\hat{Y} = 6.438 + .228(X_2) + .255(X_5) + .222(X_4) + .177(X_1) + .140(X_3)$$

Keyword: the philosophy of sufficiency economy / stepwise multiple regression analysis

บทนำ

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจปี 2540 และหลังจากนั้นทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นวิกฤติที่จะสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งนี้ยังเป็นปรัชญาซึ่งถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัวระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ (Office of the Sufficiency Economy Movement Subcommittee, 2007) กระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มโครงการขับเคลื่อนหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2549 โดยร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาและเยาวชน โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมถึงหน่วยงานภาคีร่วมดำเนินการโครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยกำหนดนโยบายให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการร่วมดำเนินโครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา เป็นการนำเอาหลักปรัชญาพอเพียงซึ่งประกอบด้วยหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีความรู้ มีคุณธรรม ซึ่งจะนำไปสู่ชีวิต เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนำมาทำเป็นโครงการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนของตน มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร และภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมนำแนวคิด มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการดำเนินชีวิตประจำวัน และร่วมเป็นพลังผลักดันให้เกิดผลสำเร็จ เช่น โครงการปากน้ำพังราดสถานศึกษาแห่งความพอเพียง ของโรงเรียนวัดปากน้ำพังราด มีการเพาะเห็ด ธนาคารชยะ ปลุกผักสวนครัว ออมทรัพย์ เป็นต้น โครงการตามรอยพ่อกับความพอเพียงตอนการทำนาของโรงเรียนบ้านเนินสมบูรณ์ โครงการพอเพียงที่บ้านหนองไทรของโรงเรียนบ้านหนองไทร โครงการพอเพียงตามหลัก “ปรัชญาของพ่อหลวง” ของโรงเรียนวัดไตรรัตนาราม มีการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ โครงการบึงตะกาดร่วมใจสู่ชีวิตพอเพียงของโรงเรียนบ้านบึงตะกาด โครงการดอกไม้แห่งความดีสู่ชีวิตพอเพียงที่ตะเคียนงาม การทำชาใบชาของโรงเรียนชุมชนวัดตะเคียนงาม โครงการภูมิปัญญาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนวัดพลางช้างเผือก จังหวัดระยอง มีภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องต่างๆ ซึ่งโครงการเหล่านี้เป็นเพียงแค่บางส่วนที่ผู้วิจัยได้หยิบยกมาเป็นตัวอย่าง และกิจกรรมของแต่ละโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการปลูกผักสวนครัว การทำนา การจัดเก็บขยะ การออมทรัพย์ การทำน้ำผลไม้ การอบรมพุทธศาสนา การตัดผม การสานตะกร้า การทำขนม การเลี้ยงปลา รวมถึงการแปรรูปอาหาร การทำสบู่ น้ำยาล้างจาน เป็นต้น (Office of Rayong Primary Education Service Area 2, 2012)

การขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยอย เขต 2 ปี พ.ศ. 2554 พบว่า โรงเรียนที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงระดับประเทศมีเพียง 11 แห่งเท่านั้น หมายความว่าโรงเรียนอีก 77 แห่งยังประสบปัญหาในการดำเนินการโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เนื่องจากมีงบประมาณที่จำกัดในการดำเนินการ โรงเรียนไม่สามารถจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ รวมทั้งยังไม่มีการจัดการกับผลผลิตที่ได้จากการจัดกิจกรรมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละโรงเรียนที่มีมากเกินไปจนความต้องการเป็นต้น (Office of Rayong Primary Education Service Area 2, 2012) จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จในการขับเคลื่อนนโยบายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้นำของชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครูเรือนในหมู่บ้าน ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรในองค์กร (Keardkhum, K., 2009) องค์กรที่มีผู้บริหารและพนักงานที่มีความศรัทธาในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารงาน ปรับพฤติกรรมการทำงาน ฟังตนเองได้ ส่งเสริมการเรียนรู้จากการปฏิบัติมีประสบการณ์ตรง เพื่อให้เกิดความตระหนัก มีความเข้าใจในแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีส่วนร่วมของบุคลากรขยายผลไปสู่ชุมชนด้วยการพัฒนาองค์กร ให้เป็นต้นแบบการเรียนรู้ ความเชื่อมั่นศรัทธา (Ploy Wan, P., 2010) การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ระดับความเข้าใจทัศนคติ (Pichayamanhoo, N., & Lapsomboondee, A., 2014)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยอย เขต 2 เพื่อจะได้ทราบถึงปัจจัยที่เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงให้ประสบความสำเร็จต่อไป อันจะส่งผลให้การพัฒนาประเทศก้าวหน้าไปอย่างสมดุล มั่นคงและยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านชีวิต เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี อันจะนำไปสู่ ความเป็นอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล ปัจจัยด้านการบริหารงานงบประมาณ ปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไป และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยอย เขต 2
2. เพื่อศึกษาการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยอย เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล ปัจจัยด้านการบริหารงานงบประมาณ ปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไป และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมกับการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยอย เขต 2

4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล ปัจจัยด้านการบริหารงานงบประมาณ ปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไป และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ในทางบวก

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 สามารถพยากรณ์การส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,246 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ครั้งนี้คือ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 354 คน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล ปัจจัยด้านการบริหารงานงบประมาณ ปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไป และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม จำนวน 50 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน และด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา จำนวน 29 ข้อ ผู้วิจัยสร้างข้อคำถามตามกรอบแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกรอบแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แนวคิดการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน แนวคิดการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และแนวคิดบทบาทของชุมชนในการมีส่วนร่วม รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงและความเที่ยง พบว่า เครื่องมือมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total

Correlation) มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.33–0.89 และค่าความเที่ยง (Reliability) ทั้งฉบับโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-204) มีเท่ากับ 0.98 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความตรงและความเที่ยงสูง เหมาะนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 2 ปีการศึกษา 2560 ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 354 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อทำการบันทึกข้อมูลและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล ปัจจัยด้านการบริหารงานงบประมาณ ปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไป และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม และการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อและรายด้านและจัดเรียงลำดับ การหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล ปัจจัยด้านการบริหารงานงบประมาณ ปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไป ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมกับการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และการสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระมากกว่า 1 ตัว กับตัวแปรตาม 1 ตัว ในเชิงเส้นตรง (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช, 2547) สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้น สามารถเขียนได้ $\hat{Y} = \beta_0 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_k X_k + \mu_1$

เมื่อ $\hat{Y}$ คือ ค่าสังเกตตัวที่ i ของตัวแปรตาม

$X_1, X_2, \dots, X_k$, คือ ตัวแปรอิสระซึ่งสมมติว่ามีอยู่ k ตัว

β_0 คือ ค่า $\hat{Y}$ เมื่อ $X=0$

$\beta_1, \beta_2 \dots \beta_k$ คือ ค่าประมาณสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรอิสระ

ผลการวิจัย

สรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล ปัจจัยด้านการบริหารงานงบประมาณ ปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไป และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไป ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริม โครงการเศรษฐกิจพอเพียง	n = 354		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ	4.47	.52	มาก	3
ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล	4.46	.51	มาก	4
ปัจจัยด้านการบริหารงบประมาณ	4.45	.51	มาก	5
ปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไป	4.50	.51	มากที่สุด	1
ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม	4.48	.47	มาก	2
โดยรวม	4.47	.46	มาก	

2. การศึกษาปัจจัยการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการส่งเสริมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมและรายด้าน

การส่งเสริมโครงการ เศรษฐกิจพอเพียง	n = 354		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.49	.50	มาก	1
2. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.49	.50	มาก	1
3. การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	4.47	.47	มาก	2
โดยรวม	4.47	.44	มาก	

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ (X_1) ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล (X_2) ปัจจัยด้านการบริหารงบประมาณ (X_3) ปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไป (X_4) และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.701 ถึง 0.934 โดยทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ในทิศทางทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2

ปัจจัยที่ส่งผลต่อโครงการฯ	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y
ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ (X ₁)	1	.800**	.782**	.735**	.787**	.732**	.718**	.703**	.833**
ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล (X ₂)		1	.824**	.776**	.794**	.754**	.739**	.739**	.860**
ปัจจัยด้านการบริหารงานงบประมาณ (X ₃)			1	.773**	.769**	.751**	.715**	.701**	.834**
ปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไป (X ₄)				1	.786**	.738**	.747**	.696**	.838**
ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (X ₅)					1	.767**	.762**	.724**	.857**
หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Y ₁)						1	.778**	.765**	.849**
การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (Y ₂)							1	.785**	.934**
การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (Y ₃)								1	.922**
การส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Y)									1

**p < .01

4. การสร้างสมการพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์การส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2 เรียงลำดับจากตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดคือ ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล (X₂) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (X₅) ปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไป (X₄) ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ (X₁) และปัจจัยด้านการบริหารงบประมาณ (X₃) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมของทั้ง 5 ปัจจัยเท่ากับ 0.93 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ทั้ง 5 ปัจจัยรวมกันสามารถทำนายการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2 ได้ 86.50 เปอร์เซ็นต์ (ดังตารางที่ 4) สามารถสร้างสมการพยากรณ์ระดับปัจจัยที่ส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2 ในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$\hat{Y} = 6.438 + .228(X_2) + .255(X_5) + .222(X_4) + .177(X_1) + .140(X_3)$$

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ที่ใช้พยากรณ์การส่งเสริมโครงการ
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา
เขต 2

ตัวแปรพยากรณ์	<i>b</i>	<i>SE_b</i>	β	<i>t</i>	<i>p</i>
X_2	.228	.041	.228	5.519**	.000
X_5	.255	.039	.255	6.594**	.000
X_4	.222	.036	.222	6.124**	.000
X_1	.177	.038	.177	4.715**	.000
X_3	.140	.039	.140	3.547**	.000

** $p < 0.01$

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญจากการค้นพบมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล ปัจจัยด้านการบริหารงานงบประมาณ ปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไป และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาก่อนเข้าสู่ตำแหน่งการบริหารโรงเรียนต้องผ่านการสอบคัดเลือกและผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาจากสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา เมื่อพิจารณาปัจจัยรายด้านพบว่ามีประเด็นอภิปรายดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักในบทบาท ภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษาตามแนวนโยบายโดยเฉพาะการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ โดยใช้รูปแบบการจัดการศึกษาบนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของระบบการเรียนรู้ เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา สถาบันครอบครัว ชุมชน สังคม ดังที่ (Ministry of Education, 2007) ได้กล่าวว่างานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษาชุมชน ท้องถิ่น การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง ในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Pannawong, S., 2008) ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนนาหว้าพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า การบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โดยรวมทั้ง 4 กลุ่มงาน คือ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคลและกลุ่มงานบริหารงานทั่วไป มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.2 ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ การเลื่อนขั้นของบุคลากรอย่างเหมาะสมโดยเน้นที่ผลงาน การบริหารงานบุคคลในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ความเสมอภาค ให้สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการคัดเลือกสรรหาบุคคลในการปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เหมาะสมกับตำแหน่ง โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและมีการลงปฏิบัติอย่างแท้จริง มีการวางแผนการปฏิบัติงานของบุคลากรให้มีความเหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละบุคคล เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติของประชาชนทุกระดับเป็นการพัฒนาตนเอง พัฒนาครอบครัว พัฒนาชุมชน พัฒนาประเทศชาติ ตระหนักถึงคุณค่าประยุกต์ใช้สืบสานภูมิปัญญา มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาในทุกระดับให้เกิดความสมดุลทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เมื่อนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน จึงทำให้ประสิทธิผลการ บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Karnchanit Tanai, 2008) ได้ศึกษาเรื่องการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในโรงเรียนบ้านเทิดไทย อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา เสนอแนะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรมีการปลูกฝังค่านิยมตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดขึ้นกับนักเรียนให้มาก ครูและบุคลากรในสถานศึกษาควรได้รับการอบรม สัมมนาหรือศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 ปัจจัยด้านการบริหารงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การประชุมชี้แจงการดำเนินการบริหารจัดการงบประมาณให้บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ และการพิจารณาร่วมกันเพื่อหาสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางบวกและทางลบต่อการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาพร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก การบริหารงบประมาณของโรงเรียนใช้หลักตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงบประมาณเพื่อความเสี่ยงให้เหลือน้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Chuaytrakul, D., 2008) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าปัจจัยเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ด้านการเรียนการสอน การเงิน ด้านความมั่นใจทางการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านการบริหารจัดการความปลอดภัยและแนวทางการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน

1.4 ปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการเสริมสร้างบรรยากาศในสถานศึกษา อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Thiputai, R., 2011) การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาปรากฏเห็นเด่นชัดเป็นรูปธรรม

1.5 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือการที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา การเปิดโอกาสให้บุคลากรของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์/คัดเลือก การดำเนินโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์/คัดเลือก การดำเนินโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการดำเนินกิจการและการตัดสินใจ ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์กรหรือเครือข่าย เนื่องจากผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร ความคิดเห็นถูกรับฟังและนำไปปฏิบัติเพื่อพัฒนา และที่สำคัญผู้ที่มีส่วนร่วมจะทำให้รู้สึกเป็นเจ้าของโครงการหรือองค์กร ความรู้สึกเป็นเจ้าของจะเป็นพลังในการขับเคลื่อนองค์กรและหน่วยงานที่ดีที่สุดในการพัฒนา สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Saengsuwan, N., 2012) ศึกษาความสำเร็จในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อนนั้นพบได้จากการที่ประชาชนมีความตระหนัก ฟังพาดตนเอง การสร้างพลังชุมชน ผู้นำชุมชน องค์กรต่างๆ ในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นกลไกในการสร้างความเข้มแข็งในชุมชน บนพื้นฐานระบบเครือข่าย วัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดกันมาอย่างเหนียวแน่น

2. การส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

2.1 ปัจจัยด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าเกือบทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การมีแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีการวัดผลและประเมินผล สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการสนองนโยบายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียน ใฝ่เรียน แสวงหาความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อสร้างเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Charoenrat, R., 2008) และ (Parnprom, V., 2008) พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

2.2 ปัจจัยด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา/พัฒนาสถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Parnprom, V., 2008)

ได้ศึกษาสภาพและประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขจรร เขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ครูผู้สอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

2.3 ปัจจัยด้านพัฒนาบุคลากรสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การประเมินผลการดำเนินการ/แก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนาโครงการ/กิจกรรม/มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตสู่บุคคลในครอบครัวและชุมชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนได้จัดแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน มีการจัดโครงการศึกษาดูงานในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Pamprom, V., 2008) ได้ศึกษาสภาพและประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขจรร เขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ครูผู้สอน ด้านการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ประสบความสำเร็จมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านการบริหารบุคคล ควรมีการเลื่อนขั้นของบุคลากรอย่างเหมาะสมโดยเน้นที่ผลงาน มีการบริหารงานบุคคลในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ความเสมอภาค ให้สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และคัดเลือกสรรหาบุคคลในการปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เหมาะสมกับตำแหน่ง โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม องค์กรหรือสถานศึกษา
2. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคลากรของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์/คัดเลือก การดำเนินโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์/คัดเลือก การดำเนินโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยการบริหารการศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณ มีความระดับความคิดเห็นที่ส่งผลต่อการส่งเสริมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก แต่ก็ยังน้อยกว่าปัจจัยด้านอื่นๆ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควบคุ้การศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ควบคุ้การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.จิราพรรณ พงษ์ภักดิ์ศรี ดร.ธนวิน ทองแพง ดร.สุรัตน์ ไชยชมพู ดร.สถาพร พุฒิกุล ดร.พิมพ์ปิณัฏ สุวรรณโณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

Reference

- Charoenrat, R. (2008). *Change management and effectiveness of academic administration in pilot schools of change agent under the offices of Nakhon Phanom educational service area*. Master of education program thesis, Department of Educational Administration, Sakon Nakhon Rajabhat University. [in Thai].
- Chuaytrakul, D. (2008). *Risk management in basic educational institutions*. Dissertation, Doctor of Philosophy, Department of Educational Administration, Graduate School, Silpakorn University. [in Thai].
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. 5th ed. New York: Harper & Row.
- Kerdkhum, K. (2009). *The achievement of the policy of the sufficiency economy of Ban Sun Ti Suk Moo 5, Mae La Luang Sub-district, Mae La Noi District, Mae Hong Son Province*. Independent study, Master's degree, Department of Public Administration, Chiang Mai University. [in Thai].
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample size for Research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Ministry of Education. (2007). *A handbook of the basic education institutions administration as juristic person*. Bangkok: Express Transportation Organization of Thailand. [in Thai].
- Ministry of Education. (2007). *A guideline for taking the philosophy of sufficiency economy applied in educational management in educational institutions*. Documents for the administrative committee meeting of driving the philosophy of sufficiency economy to schools project. Bangkok: The Central Coordinating Center for Operating under

- the Royal Initiative. [in Thai].
- Office of the Sufficiency Economy Movement Subcommittee. (2007). *5th Words collection from the royal guidance of His Majesty the king Bhumibol Adulyadaj since 1950-2006 related to sufficiency economy philosophy*. Bangkok: Office of the National Economic and Social Development Board. [in Thai].
- Office of Rayong Primary Educational Service Area 2. (2012). *A lesson learned from sufficiency educational institutions year 2012 “story of sufficient people”*. Rayong: Office of Rayong Primary Educational Service Area 2. [in Thai].
- Pannawong, S. (2008). *The management of basic education schools according to the philosophy of sufficiency economy of Ban Nawa Pittayakom school under the office of Nakhon Phanom primary educational service area 2*. Master of education program thesis, Department of Educational Administration, Ubon Ratchathani Rajabhat University. [in Thai].
- Parnprom, V. (2008). *The effectiveness of educational administration in accordance with the philosophy of the sufficiency economy in the leading moral schools Under the office of Sakon Nakhon educational service area 1*. Master of Education program thesis, Department of Educational Administration, Sakon Nakhon Rajabhat University. [in Thai].
- Pichayamahoot, N., & Lapsomboondee, A. (2014). An application of sufficiency economy in household economic problem solving. Case study: Ban Nong Kok Village, Thap Rat Sub District, Ta Phraya District, Saraburi Province, *Rajamagala University of Technology Lanna Journal*, 126-140. [in Thai].
- Ploy Wan, P. (2010). *Sufficiency economy driving movement processes in private sector businesses : a multiple case study analysis*. Bangkok : Chulalongkorn University. [in Thai].
- Saengsuwan, N. (2012). *A success of the philosophy of sufficiency economy movement in sufficiency economy village prototype in Chiang Mai province*. Master of Arts’ thesis, Department of Man and Environment Management, Graduate School, Chiang Mai University. [in Thai].
- Sukhothai Thammathirat Open University. (2004). *Quantitative analysis for economists unit 12-15*. Nonthaburi : Sukhothai Thammathirat Open University. [in Thai].

- Thiputai, R. (2011). *The implementation of the philosophy of sufficiency economy into basic education schools under Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2*. Master of education program thesis, Silpakorn University. [in Thai].
- Tanai, K. (2008). *Inducing the royal initiate of sufficiency economy to school performances of Banterdthai Amphoe Maefaluang Chiangrai Province*. Independent Study of Master of Education. Rajabhat Chiangrai University.

Received : 26 July 2018

Revised : 8 August 2018

Accepted : 24 November 2018